

Sygn. akt V Ca 1570/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Bożena Miśkowiec

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. P. i K. P.

przeciwko (...) Spółce z o.o. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 24 lutego 2021 r. sygn. akt I C 2659/20

1) oddała apelację;

2) zasądza od Z. P. i K. P. na rzecz (...) Spółki z o.o. z siedzibą w W. kwoty po 450 zł. (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 1570/21

UZASADNIENIE

Powodowie K. P. oraz Z. P. domagali się zasądzenia na swoją rzecz od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. po 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 listopada 2019 roku do dnia zapłaty, a także o przyznanie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty od pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu wyjaśnili, że dochodzona pozwem kwota stanowi odszkodowanie z tytułu odwołania lotu w dniu 31 października 2019 roku na trasie E. (T.) – W.. Wobec powyższego nabyli roszczenie o odszkodowanie na podstawie art. 7 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (dalej: Rozporządzenie nr 261/04) z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia.

W odpowiedzi na pozew (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

W uzasadnieniu przewoźnik podniósł zarzut braku legitymacji czynnej powodów, wskazał, że odwołanie lotu z dnia 31 października 2019 roku było spowodowane okolicznością niezależną od przewoźnika to jest wobec odwołania

rejsu przez biuro (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O., którą przejęła odpowiedzialność za odwołany lot, oraz zakwestionował roszczenie odsetkowe.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2021 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie oddalił powództwo.

Apelację od orzeczenia Sądu Rejonowego wywiedli powodowie, zaskarżając wyrok w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucili:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 3 ust. 2 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, poprzez przyjęcie, że powód nie jest legitymowany czynnie, podczas gdy ten przedstawił stosowne dokumenty podróży;

b) art. 3 ust. 6 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 poprzez jego zastosowanie, podczas gdy w okolicznościach niniejszej sprawy zorganizowana wycieczka nie została odwołana;

c) art. 5 ust. 1 lit. c) pkt iii) Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 poprzez jego pominięcie, podczas gdy powód o odwołaniu lotu został poinformowany na 6 dni przed planowym wylotem, a za uchybienia w tym zakresie względem pasażera odpowiedzialny jest wyłącznie obsługujący przewoźnik lotniczy;

2) naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie logicznie błędnych wniosków przez Sąd, jakoby powodowie nie udowodnili okoliczności posiadania potwierdzonej rezerwacji, podczas gdy przedstawili dokument podróży (...) (w którego posiadaniu była także pozwana jeszcze przed wszczęciem postępowania sądowego), a ponadto karty pokładowe na lot alternatywny z dnia 1 listopada 2019 r., co wzmacniało tezę o posiadaniu legitymacji czynnej w niniejszej sprawie;

b) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na stwierdzeniu, że Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 nie ma zastosowania w przypadkach, gdy zorganizowana wycieczka jest odwołana z przyczyn innych niż odwołanie lotu, podczas gdy Sąd jednocześnie stwierdza, że organizator imprezy turystycznej zdecydował o zmianie daty lotu, zatem nie doszło do odwołania wycieczki.

W oparciu o ww. zarzuty powodowie wnieśli o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kwoty po 400 EUR wraz z odsetkami od dnia 1 listopada 2019 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanej na rzecz każdego z powodów zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu podróży (...) na okoliczność danych lotu (numeru, trasy, daty, obsługującego przewoźnika) i pasażerów - celem wykazania posiadania przez powodów legitymacji czynnej.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie, nie obciążanie kosztami pozwanego oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego.

Postanowieniem z dnia 9 marca 2022 r. Sąd Okręgowy oddalił wniosek w przedmiocie dowodu z dokumentu podróży(...), zawnioskowanego przez powodów w apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację uznać należy za bezzasadną, a podniesione w niej zarzuty nie mogły skutkować zmianą zaskarżonego orzeczenia. Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie materiał dowodowy i w dalszej kolejności dokonał właściwej jego oceny. W konsekwencji ustalił stan faktyczny odpowiadający

treści tych dowodów. Dokonane przez ten Sąd ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu i rozważania w zakresie oceny materiału dowodowego oraz podstawy prawnej rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, czyniąc je równocześnie integralną częścią poniższych wywodów.

Powodowie w apelacji podnieśli zarzuty naruszenia zarówno przepisów prawa materialnego, jak i procesowego. Zarzuty te sprowadzają się do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej żądania powodów i uznania, iż w niniejszej sprawie pozwany nie ponosi odpowiedzialności za odwołanie lotu, a dodatkowo zachodzi brak legitymacji czynnej wobec nieprzedstawienia przez powodów rezerwacji na odwołany lot.

Przechodząc do zarzutów apelacji za chybiony należało uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten przyznaje sądowi swobodę w ocenie zebranego materiału dowodowego, zaś zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy można uznać za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź doświadczeniem życiowym. Dla skuteczności zarzutu naruszenia ww. przepisu nie wystarcza samo twierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. Jeżeli zaś z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego samego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00). Zwalczanie oceny dowodów nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla apelującego wersji ustaleń opartej na jego subiektywnej ocenie, lecz konieczne jest przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi wykazanie, że określone w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy. Analizując treść zarzutów podniesionych w apelacji należy dojść do wniosku, iż stanowią one jedynie niezasadną polemikę z prawidłowymi ustaleniami oraz oceną poczynionymi w toku niniejszej sprawy przez Sąd Rejonowy.

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie prawidłowo uznał, iż powodowie nie wykazali faktu posiadania rezerwacji na odwołany lot. Do żadnego pisma wniesionego przez pełnomocnika powodów przed Sądem pierwszej instancji nie została załączona rezerwacja podróży w biurze (...), co wynika bezsprzecznie z akt sprawy oraz treści pism. Przy każdym piśmie wymienione są bowiem załączniki, natomiast żaden z załączników nie dotyczy rezerwacji wycieczki z biurem (...). Do pozwu zostały załączone jedynie dokumenty podróży (karty pokładowe) odnoszące się do lotu zastępczego, nie natomiast kwestionowanego odwołanego lotu. Dokument podróży (...) został przedstawiony dopiero na etapie postępowania odwoławczego i wniosek o przeprowadzenie tego dowodu został przez Sąd Okręgowy oddalony, w związku z faktem, iż przedstawienie dokumentu dopiero wraz z apelacją uznać należało za spóźnione. Apelujący w żaden sposób nie wskazali, z jakiego powodu powołanego dowodu nie mogli przedstawić wcześniej, na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Natomiast zgodnie z art. 3 ust. 2a rozporządzenia WE nr 261/2004 odszkodowanie za odwołany lot ma zastosowanie do osób posiadających potwierdzoną rezerwację na lot. W myśl art. 2g powołanego Rozporządzenia WE nr 261/2004, "rezerwacja" oznacza fakt posiadania przez pasażera biletu lub innego dowodu potwierdzającego, że rezerwacja została przyjęta i zarejestrowana przez przewoźnika lotniczego lub organizatora wycieczek. Pasażer powinien zatem wykazać, że posiada uprawnienie do wystąpienia z żądaniem odszkodowawczym. W niniejszej sprawie zasadnie wskazał Sąd pierwszej instancji, iż strona powodowa nie przedstawiła żadnego dowodu potwierdzającego rezerwację na podnoszony lot. W konsekwencji już tylko na tej podstawie zasadnie Sąd Rejonowy oddalił powództwo, mając na uwadze brak wykazania legitymacji czynnej powodów. Biorąc pod uwagę powyższe za niezasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Również z tego powodu na uwzględnienie nie zasługiwał następczo zarzut naruszenia art. 3 ust. 2 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w związku z brakiem przedstawienia przez powodów rezerwacji na odwołany lot.

Odnosnie natomiast do pozostałych zarzutów i kwestii odwołania lotu (nie całej wycieczki), wskazać należy, że nie zasługują na uwzględnienie również zarzuty naruszenia art. 3 ust. 6 i art. 5 ust. 1 lit. c) pkt iii) Rozporządzenia (WE) nr 261/2004. Pełnomocnik powodów wskazywał bowiem, iż nie została odwołana zorganizowana wycieczka w całości, a jedynie lot powrotny z wycieczki. W niniejszej sprawie mamy jednak do czynienia z sytuacją odwołania przez biuro

podróży lotu i zakończenia wycieczki w innym terminie niż pierwotnie planowano. W tym miejscu należy podkreślić, iż w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach połączonych C-402/07 i C-432/07 analogicznie do odwołania zorganizowanej wycieczki o której mowa w art. 3 ust 6 powinno traktować się opóźnienie zakończenia imprezy turystycznej, z którym w istocie mamy do czynienia w niniejszej sprawie, bowiem wykupiona w biurze podróży wycieczka zakończyła się o innym czasie niż pierwotnie planowany (tak: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w W. z dnia 25 marca 2015 r., VII SA/Wa 1861/14). Również w ocenie Sądu Okręgowego nie powinno ulegać wątpliwości, iż zarówno w przypadku odwołania całej zorganizowanej wycieczki, jak i w przypadku odwołania lub zamiany jednego z jej etapów (w tym przypadku daty powrotu) wskazane rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania, mając na uwadze treść art. 3 ust. 6 Rozporządzenia 261/04. Jeżeli bowiem lot pierwotnie zaplanowany nie dochodzi do skutku z przyczyn leżących po stronie tour operatora (w tym przypadku biura (...), co zostało przez pozwanego wykazane), a przewoźnik jest gotowy do wykonania lotu, to nie mamy do czynienia z odwołaniem lub opóźnieniem lotu w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 261/2004, lecz z odwołaniem lub zmianą terminu wycieczki. Tym samym przewoźnik dowiódł, że nie ponosi odpowiedzialności za odwołanie lotu powodów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 261/2004.

Należy mieć na względzie, że odpowiedzialność przewoźnika lotniczego została ukształtowana w przepisach unijnych bardzo restrykcyjnie. I choć pasażerowie zostali potraktowani w sposób uprzywilejowany, nie oznacza to, że Rozporządzenie 261/2004 pozbawiło ich jakichkolwiek obowiązków. W sporze z przewoźnikiem muszą bowiem wykazać, że są uprawnieni do wysuwania roszczeń odszkodowawczych, a tym samym, że brali udział w opóźnionym locie i/lub posiadali potwierdzoną rezerwację na dany lot. Wszystkie pozostałe okoliczności istotne z punktu widzenia tych roszczeń muszą natomiast zostać wykazane przez przewoźnika. W niniejszej sprawie powodowie nie przedstawili dowodów świadczących o tym, że pasażerowie rzeczywiście posiadali rezerwację na lot z dnia 31 października 2019 roku o numerze (...) na trasie E. – W., a zatem prawidłowo Sąd Rejonowy oddalił powództwo.

W świetle tych okoliczności, na postawie art. 385 k.p.c., apelacja powodów podlegała oddaleniu jako niezasadna.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu w instancji odwoławczej zostało wydane w oparciu o treść art. 98 § 1 k.p.c.